

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра психології та педагогіки розвитку дитини

Добровольська Галина Федорівна

**Наступність у формуванні елементарних
математичних уявлень старших дошкільників і
першокласників**

спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

РЕФЕРАТ

**магістерської роботи
за освітньо-професійною програмою
Дошкільна освіта. Психологія**

**Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор
Іщенко Людмила Валентинівна**

Умань-2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі висуваються високі вимоги до системи освіти дітей дошкільного віку. Успіхи у шкільному навчанні багато в чому залежать від якості знань та умінь, сформованих у дошкільні роки, від рівня розвитку пізнавальних інтересів та пізнавальної активності дитини. Засвоєння програми забезпечує випускникам дошкільних закладів упевнене оволодіння математикою у школі. У першому класі йде подальше поглиблення знань із математики. Наступність у роботі дошкільного закладу освіти садка та школи з математики дає позитивний результат у засвоєнні знань дітьми.

Таким чином, проблема наступності між дошкільною та початковою шкільною ланкою безсумнівно є актуальною.

Мета дослідження полягає у визначенні педагогічних умов забезпечення наступності у формуванні елементарних математичних уявлень дітей 5-6 років.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз стану розробки теми в теорії і практиці дошкільної та шкільної педагогіки.
2. Уточнити сутність поняття “наступність формуванні елементарних математичних уявлень” старших дошкільників і першокласників.
3. Виявити рівні та критерії математичної компетентності дітей 5-6 років.
4. Визначити педагогічні умови забезпечення наступності у навчанні математики старших дошкільників та першокласників.

Об’єкт дослідження – процес формування елементарних математичних уявлень старших дошкільників і молодших школярів.

Предмет дослідження – наступність у формуванні елементарних математичних уявлень дітей 5-6 років.

«Наступність у формуванні елементарних математичних уявлень старших дошкільників і молодших школярів» розуміємо, як такий взаємозв'язок у змісті, методах, засобах і формах роботи.

Аналіз спостережень занять, уроків, планів навчально – виховної роботи дошкільного закладу і школи показав, що в роботі вихователів і вчителів простежується наступність у використанні словесних методів, часткова наступність – у застосуванні наочних, практичних методів. І дуже мало уваги вчителями приділяється ігровим методам.

Базовий компонент дошкільної освіти виділяє, зокрема, логіко-математичну компетентність, яка передбачає наявність у дітей ряду конкретних умінь: використовувати початкові логічні прийоми; здійснювати вимірювання, обчислення; виявляти цікавість до математичної діяльності та ін.

Нами розроблено методику забезпечення наступності у формуванні елементарних математичних уявлень старших дошкільників і першокласників, яка складається з трьох основних компонентів : мотиваційного, змістового, дійового.

Критеріями *мотиваційного* компоненту є - внутрішня мотивація, інтереси; *змістового* компоненту-комплекс математичних знань, умінь та навичок; *дійового* - навички навчальної праці (самостійність, самооцінка, самоконтроль).

У ході пошукового експерименту підтвердилось припущення про те, що наступність у навчанні математики старших дошкільників і першокласників може бути досягнута, якщо забезпечити оптимальні педагогічні умови, серед них:

- взаємозв'язок у змісті, методах і засобах навчання дітей математики;
- максимальне використання всіх видів дитячої діяльності в математичному розвитку дітей у їх розумному співвідношенні;
- спільна робота дошкільного закладу, школи і сім'ї

У практичній роботі зі старшими дошкільниками та першокласниками з метою розвитку їх пізнавальної активності використовували такі методи навчання математики, як: проблемні ситуації та завдання, завдання з елементами пошуку, дидактичні ігри і вправи, задачі-жарти, задачі-загадки, задачі з казковим сюжетом.

Виявлено ефективні засоби навчання дітей математики, серед них: художнє слово (віршовані задачі, задачі-розповіді), народна педагогіка (загадки, прислів'я).

Таким чином, у результаті проведеної експериментальної роботи відбулися якісні і кількісні зміни в математичному розвитку дошкільників і першокласників; достатній рівень складає 36 % і 65 %; до низького рівня було віднесено 10 % дошкільників і 4 % першокласників.

Обрана нами система педагогічних впливів сприяла наступності у математичному розвитку дошкільників і першокласників.

Робота за експериментальною методикою сприяла підвищенню рівню математичної компетентності, що виявилася у позитивному ставленні дітей до математичної діяльності, у розвитку пізнавальної самостійності та активності, у оволодінні певним обсягом математичних знань, бажанні виконувати пізнавальні завдання, самостійно розмірковувати, прагнути до пошукової діяльності.